

Vooruit met Voorlezen projectbeschrijving

de Bibliotheek
op school

Lezen
STICHTING LEZEN

*Blijf voorlezen met deze prachtige
boeken voor groep 5 t/m 8!*

*'Lees voor en blijf voorlezen. Niet stoppen als een kind
eenmaal zelf kan lezen. Als je kind zelf een boterham
kan smeren zeg je toch ook niet: kook nu voortaan
maar voor jezelf!'*

Ted van Lieshout op het symposium De waarde van kunst
Gemeentemuseum Den Haag,
9 september 2015

Het project *Vooruit met Voorlezen* wil een impuls geven aan het voorlezen in de hogere groepen op de basisschool. Het project is tot stand gekomen door een samenwerking tussen Stichting Lezen, de Bibliotheek *op school* en Stichting De Versterking.

Vooruit met Voorlezen: waarom?

Ervaring leert dat er in de onderbouw van het primair onderwijs volop wordt voorgelezen maar dat het voorlezen afneemt in de hogere groepen. Jammer, want voorlezen bevordert het leesplezier van elk kind en is van groot belang voor taalzwakke leerlingen.

Waarom voorlezen vanaf groep 5

- Voorlezen is - samen met vrij lezen - een effectieve leesbevorderingsactiviteit.
- Kinderen maken kennis met boeken die ze niet snel zelf uitzoeken.
- Kinderen hebben toegang tot boeken die qua leesniveau wellicht net te moeilijk zijn.
- Kinderen vergroten hun woordenschat en hun kennis van de wereld door verhalen over andere mensen/dieren/landen/tijden.
- Horen lezen, stimuleert tot zelf lezen.
- Luisteren naar een mooi verhaal is heel plezierig.

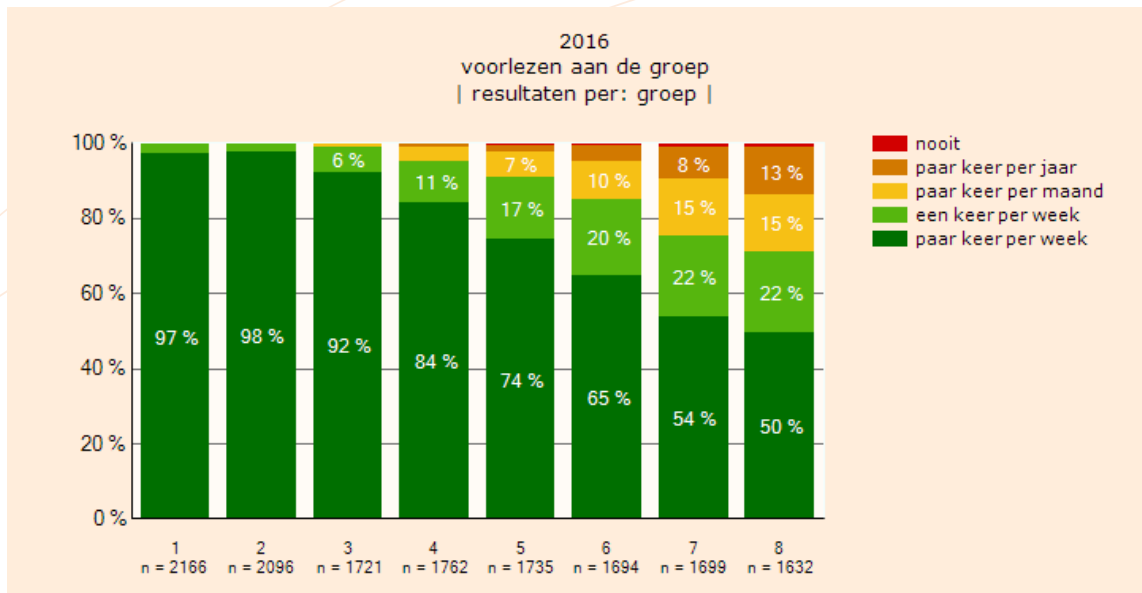
Waarom praten over boeken

- Het helpt kinderen na te denken over de wereld om hen heen, over zichzelf en over anderen.
- Kinderen krijgen de kans te reflecteren en een eigen mening te verwoorden.
- Kinderen leren van elkaar.

De feiten uit de praktijk (monitor 2016)

1. Voorlezen neemt af naarmate de leerlingen ouder worden.
2. Tijd voor voorlezen halveert van groep 1/2 naar groep 8 (gemiddeld van 80 minuten naar 41 minuten).

2016	Stillezen / vrijlezen	Voorlezen	Boekenkring*	Boekintroductie*
Groep 1				
Groep 2	49 min.	80 min.		
Groep 3	80 min.	56 min.	8 min.	9 min.
Groep 4	83 min.	49 min.	8 min.	9 min.
Groep 5	83 min.	46 min.	9 min.	9 min.
Groep 6	83 min.	44 min.	9 min.	9 min.
Groep 7	82 min.	42 min.	8 min.	9 min.
Groep 8	85 min.	41 min.	9 min.	

Vooruit met Voorlezen: inhoud

- Er is een titellijst met voorleesboeken en gedichtenbundels beschikbaar: 12 voor groep 5/6 en 12 voor groep 7/8. In totaal 24 boeken. De eerste versie van deze lijst is tot stand gekomen met inbreng van coryfeeën uit het kinderboekenvak; o.a. Toin Duijx, Lieke van Duin, Aad Meinderts en educatiespecialisten werkzaam in bibliotheken.
- De boekenlijst voor schooljaar 2017/2018, is op grond van de evaluatie van het eerste jaar en de beschikbaarheid van titels aangepast met mooie eigentijdse voorleesboeken.
- Per school is een gratis set voorleesboeken beschikbaar, 8 titels naar keuze.
- Bij elk boek zijn lessuggesties ontwikkeld gericht op leerkrachten en gemaakt door de redactie van Boekidee. De lessuggesties sluiten aan bij het praten over boeken zoals Aidan Chambers dat beschrijft. De lessuggesties worden gepubliceerd op www.leesplan.nl - basisonderwijs - Praktische tips - en zijn ook voor derden beschikbaar.

Vooruit met Voorlezen: voorwaarden en criteria

- Het project beslaat 3 schooljaren. In ieder schooljaar participeren maximaal 100 scholen in het project. Na 3 jaar hebben 300 scholen deelgenomen.
- De deelnemende school doet mee met de aanpak de Bibliotheek op school en heeft de langjarige samenwerking voor de Bibliotheek op school met de Bibliotheek contractueel vastgelegd.
- De school is enthousiast om deel te nemen aan het project.
- In de schooljaren 2017-2018 en 2018-2019 worden dBos-scholen uit krimpgebieden en anticipeergebieden uitgenodigd deel te nemen aan het project.
- De boeken voor het project *Vooruit met Voorlezen* worden via de NBD - Boekenopschool.nl - aangeschaft, middels een bestellijst. De NBD factureert aan St. Lezen

Vooruit met Voorlezen: rol van de POI-coördinator

- De landelijke projectcoördinator van *Vooruit met Voorlezen* informeert de provinciale Bibliotheek op school-coördinatoren over het project.
- De POI-coördinator informeert de bibliotheek en geeft informatie over de werkwijze en vraagt bibliotheken scholen te interesseren voor het project. De bibliotheek geeft de namen van deelnemende scholen door aan de POI. De POI-coördinator geeft de namen van deze scholen door aan de landelijke projectcoördinator van *Vooruit met Voorlezen*. Deze schoolgegevens worden uitsluitend binnen dit project gebruikt.
- De landelijke projectcoördinator verzamelt de aanvragen van POI's (lijsten met deelnemende scholen) en dient de aanvraag in bij Stichting De Versterking en Stichting Lezen.

Vooruit met Voorlezen: rol leesconsulent

- De school kiest met hulp van de leesconsulent 8 voorleesboeken uit de boekenlijst.
- De boeken worden door de leesconsulent aangeschaft bij de NBD via een bestellijst op Boekenopschool.nl.
- Via de website www.leesplan.nl - basis onderwijs - praktische tips - worden lessuggesties bij de door de school gekozen voorleesboeken gedownload door de leesconsulent en bij de school afgeleverd. De school kan uiteraard ook zelf de lessuggesties downloaden.
- De leesconsulent legt samen met de leescoördinator het project uit aan de leerkrachten. Daarbij worden de lessuggesties toegelicht. Er worden afspraken gemaakt over het inroosteren van tijd voor voorlezen.
- Voor de leesconsulent is een instructie voor de aanpak binnen de school beschikbaar.

Vooruit met Voorlezen: evaluatie schooljaar 2015-2016

Op basis van de evaluatie van *Vooruit met Voorlezen* is gekozen voor een aangepaste planning. Scholen geven aan dat ze hun **planning** al vroeg maken dus is het belangrijk projecten tijdig aan te bieden. Op basis hiervan is gekozen om van de oorspronkelijk planning af te wijken en *Vooruit met Voorlezen* aan het begin van het schooljaar aan te bieden. Zie planning.

De **boekenlijst** is zowel door leesconsulenten als leerkrachten goed beoordeeld, gemiddeld met een 8. De **lessuggesties** zijn door 40% van de leerkrachten gebruikt en worden beoordeeld met een 7,8. Geen enkele leerkracht heeft kinderen uit zijn of haar klas een filmpje laten maken voor de website **Boekenbabbels**, deze is daarom niet meer opgenomen in de opzet van het programma. Er wordt nog wel in de lessuggesties naar verwezen.

Effecten van Vooruit met Voorlezen in de klas: evaluatie schooljaar 2015-2016

Twee derde van de ondervraagden leerkrachten geeft aan dat hun voorleesgedrag onder invloed van *Vooruit met Voorlezen* is veranderd. Ze geven aan dat ze meer zijn gaan voorlezen en ook meer over de voorgelezen boeken zijn gaan praten. Tevens meldden leerkrachten dat ze een ander soort boeken zijn gaan voorlezen en langer voorlezen.

Ook het (voor)leesgedrag van kinderen is volgens de ondervraagde leerkrachten veranderd. De meest genoemde verandering is dat kinderen vaker zijn gaan vragen om te worden voorgelezen en meer over boeken zijn gaan praten. Leerkrachten noemen verder dat kinderen frequenter boeken zijn gaan kiezen die ze niet zo snel uit zichzelf gekozen zouden hebben, en dat ze zelf nieuwe titels aandragen.

De helft van de ondervraagde leerkrachten geeft aan dat zij van plan zijn om evenveel te blijven voorlezen als zij al deden voor aanvang van *Vooruit met Voorlezen*. De andere helft geeft aan dit in de toekomst vaker te willen gaan doen.

Vooruit met Voorlezen: planning 2e en 3e projectjaar

- December 2016 criteria bekend 2e projectjaar 2017-2018.
- Eind maart 2017: POI-contactpersonen worden geïnformeerd.
- April/mei 2017: bibliotheken werven scholen voor *Vooruit met Voorlezen*.
- Tot en met Juni 2017: boeken aanschaffen bij de NBD door leesconsulenten.
- Augustus/september – december 2017: scholen lezen voor.
- Januari 2018: evaluatie voorgaande periode.
- April 2018: start 3e projectjaar – POI-contactpersonen worden geïnformeerd.
- April/mei 2018: bibliotheken werven scholen voor *Vooruit met Voorlezen*.
- Tot en met Juni 2018: boeken aanschaffen bij de NBD door leesconsulenten.
- Augustus/september – december 2018: scholen lezen voor.
- Januari 2019: evaluatie voorgaande periode en totale evaluatie van *Vooruit met Voorlezen*.

Landelijke projectcoördinator *Vooruit met Voorlezen*

Gretha Straatsma

gstraatsma@kpnplanet.nl

06-53228515

Maart 2017

